

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

B m: necesse est oem motu simplicem inesse alicui fm
naturam: aut pter naturam. Scda: motus quenies ali
cui pter naturam quenit alteri fm naturam. Nunc sic
arguit: motus circularis quenit alteri elemento pter na
turam: qd quenit alicui alteri fm naturam: et illud est celum:
igit. Pro quinta rde ponit duas suppones. Pri
ma: si motus circularis insit alicui fm naturam erit cor
poris simplicis. Scda: sic est aliquid corporeum qd natum est
ferri deorsum et aliquid sursum: ita est aliquid corporeum qd
natum est ferri circulariter: tunc sic arguit: motus circularis
est continuus et perpetuus: qd quenit alicui fm naturam:
et non alicui quantum elementorum. Primae pte probat: qd
si solus queniret mobilis pter naturam irrationabile eet
ipm esse perpetuum: qd nullum violenter est perpetuum. Ex
obis istis excludit physis qd preter quantum elementorum
est unum corpus simplex qd vocatur celum.

Tqm̄ autē hec quidē supponunt̄: hec autē ex dictis ostensa sunt.

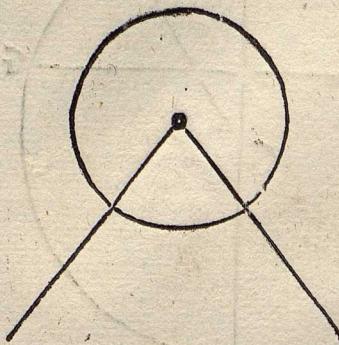
Cludit enim tertium capitulo in quo probatur quod corpus simplex et continuo elementa. Et intedit duas conclusiones. Pro prima supponit quod sit gaudium et quod leue. Unde gaudium est quod est aptum naturae ferri ad medium; sed leve est quod est aptum naturae ferri a medio; sed levissimum est quod oibus sursum latius supererit; levissimum est quod oibus latius deorsum substat. Hoc supposito ponit prima conclusionem: impossibile est corpore mouere circulariter ut est celum esse graue aut leue. probat duab[us] rationibus. **P**rima: celum nec mouere a medio/nec ad medium/nec in naturam/nec per naturam: et non est gaudium aut leue. **D**icitur non mouere in naturam per primum: quia mouere circulariter in naturam: et non mouere motu recto in naturam: quod vniuersaliter cuiusque corporis celestium est trahitur motus in naturam: nec per naturam: quia si mouere sursum per naturam mouere deorsum in naturam: quod est falsum. **S**ed etiam in idem fieri totum et propter: ut puta tota terra et parvus globus: sed illa pars celum fieri a media nec a medio: et nec ipsum celum. **T**ercia probatio: celum est inangustabile et corrupibile/augmentabile et alterabile. **P**rima probatur: quia omne quod generatur ex fratre: et quod corruptibile/corruptibile in augmentabile et alterabile. **P**rima parte probatur: quia alteratio huius fieri in qualitatibus sensibilibus et in passionibus et passibilibus qualitatibus: sed omnis quod habet in illis passionibus alterat etiam augmentatur: sed celum non est augmentabile: igitur. **S**ed etiam probatur: quia omnis augmentabile est generabile: sed celum non est generabile: igitur. **T**ertia pars probatur: quia alteratio huius fieri in qualitatibus sensibilibus et in passionibus et passibilibus qualitatibus: sed celum non est augmentabile: igitur. **P**robat adhuc tribus signis celum esse inangustabile et corruptibile. **P**rimus: omnes homines etiam greci et barbari et quicunque sunt ut deos esse incorruptibles: quia dixerunt antiqui quod locus deorum est celum: et attribuunt ipsi loci incorruptionem et ille est celum: igitur. **S**econdum signum: quia non est in memoria alicuius antiquissimorum sensus quod celum est in perpetuo aut est in totum sic transmutatur: igitur. **T**ertium signum: fere omnes antiqui appellaverunt ipsum celum ethera quia semper interno tempore durans: igitur celum est in perpetuum: et per se ipsum incorruptibile. Ex his tamen quod antiqui habuerunt eadem opiniones de celo sicut nos supponimus: dicentes ipsum esse incorruptibile et semper internum: neque est mirandum: quia non semper nec bis: sed infinites eadem opiniones redeunt.

TQd autem non est circulatio alia tria latio.
Cestud est quartus capitulo in quo phis ostendit quod motus circulari celi non est aliud motus prius; et intendit tres conclusiones. **P**riam motui circulari celi non pertinet triatulus motus rectus. quod probatur quod motus rectus triat alteri motui recto; ut motus sursum motui deorsum: sed motus circularis non pertinet triatulus motui recto. tenet secunda: quod tantum unum est vi triat. **S**ecunda: una pars motus circularis probatur tripliciter.

Em q̄ trib⁹ modis p̄tingit vnā partē ſriari alteri. **C**erþmo pōt imaginari q̄ mot⁹ q̄ est ab oriēte in occidēs p̄ vnū ſemicirculū ſrietur motui q̄ est ecō uero p̄ aliū ſemicirculū: s̄z iſti nō ſrianſ: q̄ ſſiniti p̄nt ibi trahi ſemicirculi a pre diametri: ſrieras aut̄ nō ē inē infinita: igif. **S**cđo p̄t imaginari q̄ motus celi q̄ est ab oriēte i occidēs p̄ meridiē ſrietur motui q̄ ē ecō uero ſupra eūdē ſemicirculū: s̄z iſti ſūt ſrīj: q̄ mot⁹ ſrīj dñt eē int̄ terios ſrios z mul tū diſtařes b̄m linea recta: s̄z termini iſtoꝝ nō ma pime diſtařes b̄m linea recta: igif. **T**ertio p̄t ima ginari q̄ mot⁹ q̄ est ab oriēte in occidēs p̄ meridiē ſrier motui q̄ ē ab oriēte in occidēs p̄ ſep̄terinē: s̄z tales nō ſūt ſrīj: q̄ ſil faciūt vnū motū circula re: igif. **T**ertia p̄clo: vni toti motui circulari nō est alt⁹ motus totalis ſrīus. pbat tripli. ſrio ſic: mot⁹ ſrīj ſūt int̄ termios ſrios: s̄z iſti mot⁹ circula res nō ſūt inter termios ſrios: q̄ qlibz eoz est ab eodē p̄ucto in idē p̄uctū: igif. **S**cđa rō: motus ſrīj dñt eē int̄ ſria loca: s̄z mot⁹ circulares nō ſunt hmot⁹: igif. **T**ertia rō: si mot⁹ circulares totales in celo eēnt ſrīj/tūc fierent a virtutib⁹ ſrīus: v̄l ḡ/ le ſtutes eſſent eq̄les vel nō: nō eq̄les: q̄ tūc v̄n impediret alia: t̄ ſic eſſent fruſtra. **N**ā fruſtra ē ca ciamentū cui⁹ nō ē calciatio. nō pōt etiā dici q̄ v̄n vincat alia: q̄ tūc illa q̄ vincereſ et̄ ſet, p̄duca fruſtra: nā deus z natura nihil faciūt fruſtra.

Terminis quin manifestus magnitudo est:
de his et de reliquis intendendu est.

Ceste est sc̄bus tractat̄ in q̄ p̄hs determinat̄ d-
finitate vniuersi b̄m magnitudineim: z cotinet q̄l-
tuor capitla. **B**n p̄mo ōndit q̄ nullū corp̄ circu-
laris motū sit infinitā p̄mittēs p̄io int̄ctionē suā di-
cēs: q̄ definīadū ē an aliqd̄ corp̄ sit infinitū. **N**ā 3
bac q̄stidē mlti errores circa p̄ncipia ph̄ie orti sūt:
ideo necesse est hāc termiāre: q̄ si q̄s trāsgressus
fuerit modicū a v̄itate discedēs fit lōge pl̄ milie-
decies: vt si q̄s dicat̄ aliquā magnitudinē cē mu-
mā quēadmodū democritus/ destruit p̄ncipiū m-
thematicoꝝ: z rōnē assiḡt: q̄r liceat̄ p̄ncipia sint p̄ua
in q̄ntitate/ sūt tñ magna in v̄tute: a q̄ sumū q̄ par-
uus error in p̄ncipio maxim⁹ est i fine. **H**is suppo-
sit̄ pbat̄ p̄dictā p̄clonē sex rōnib⁹. p̄ p̄ma p̄mittit
duas suppōdes. **P**riā si corp̄ circularē motū sit in-
finitū/ linee p̄tracte a cētro ad circūferētiā erūt eq̄-
les. **S**cđa: si p̄dictē linee sin̄ infinite distātia erit iñ-
nita: tūc sic format̄ b̄ na rō: si corp̄ circularis motū
sit infinitū: tūc eēt ip̄ossible iñpm circularis moueri: s̄z
māfestū ē iñpm circularis moueri: iḡr. **D**atoꝝ pbat̄:
q̄ si corp̄ circularē sit actu iñnitū opteret iñfinā di-
stātia p̄trāsire/ puta distātiā illar̄ duar̄ lineaz p̄
tractaz a cētro ad circūferētiā: h̄ ē ip̄ossible: iḡr

Pro secunda rōne supponit q̄ motus ips̄. et magnitudo eiq̄. līe se h̄sit ad eē finitū et infinitū: tunc sic arguit: **S**i cor pus circulare esset infinitū seq̄ret q̄ infinitū ptransiret tpe finito: q̄d ē falluz: agit. p̄na patet: q̄ traheat
ibidem